

EMLÉKEZTETŐ

Mikrokörzeti Fórum, 2023. február 16., 16:00

Az első Mikrokörzeti Fórumra 2023.02.16-án 16:00 órakor került sor a személyi Horvát-Magyar Kultúra Házában.

Baka Sára köszöntötte a résztvevőket, majd megköszönte a helyszín biztosítását Szemelynek. Bemutatásra került a munkaszervezet. Fontos, hogy a településekről jöjjenek az igények, ötletek. Előzetesen minden településsel kapcsolatfelvétel történt, minden településen kint járt és begyűjtötte az előzetes projektötleteket.

Felkérte Kumli József polgármester urat, hogy röviden mutassa be a helyszínt.

Kumli József sok szeretettel köszönti a munkaszervezetet és a megjelent vendégeket. Hosszú időn keresztül Szemely nem tudott pályázni, vagy sikertelenek voltak a pályázatok. Több, mint 20 éves álom vált valóra, mikor egy céltámogatás megnyerésével lehetőségük nyílt a kultúrház megújítására. A hátsó részben orvosi rendelő alakult ki, jelen helyszín pedig előcsarnok lett. A többi helyszín újonnan alakult. Pályázati forrásból és az önkormányzati forrás segítségével valósulhatott meg a beruházás. A kultúrház 2021-ben került áradásra és 2022. év elejétől kezdte meg működését. Menet közben további 11 pályázat célba ért és párhuzamosan zajlottak a fejlesztések. (kocsma épület megújítása, piactér létrehozása, mini bölcsőde létrehozása)

Kissné Kálmán Andrea

A 2014-2020 időszak tapasztalatai, eredményei

A LEADER Európai Uniós fejlesztési program. Ezen belüli elhelyezkedéséről később fogok beszélni.

Jelentése: Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében.

A legfontosabb kulcsszó, hogy alulról jövő kezdeményezéseket támogat a program. Ennek az az előnye, hogy a projektek a helyi lakosok tudásán és helyismeretén alapulnak, ebből következően az ő igényeiknek és a táj adottságainak megfelelő ötletek valósulhatnak meg. A másik fontos kulcsszó az összefogás. A LEADER a kistérségben élő emberek kreativitására, leleményességére, ötletességére alapoz, és ösztönzi a helyi civil szervezetek, intézmények, valamint vállalkozások összefogását és együttes munkájukat a térség fejlesztése érdekében.

Az előző, 2014-2020 ciklus tervezési időszakát és tapasztalatit fogom bemutatni az előadásomban.

A LEADER 2008 óta működik a Mecsekvidéken, ez már a 3. programozási ciklus. 38 település tartozik a tervezési területünkhöz. 35 a pécsi, 3 település pedig a sellyei járás része.

A 2014-2020 időszak tervezési folyamata 4 részre lett osztva.

1. A projektötletek gyűjtése személyesen és írásos formában projektgyűjtő adatlap kitöltésével valósult meg. Lehetőség volt elektronikusan és papír alapon is benyújtani az ötleteket. Miután beérkeztek az adatlapok az ötleteken tematikusan rendszereztük és feldolgoztuk.

Ezzel párhuzamosan mikrokörzeti fórumokat tartottunk, ahol szintén az igények, ötletek feltérképezése volt a cél. A térség 38 települését 8 mikrokörzetre osztottuk és a mikrokörzetek egy központi településén tartottuk meg a rendezvényeket.

2015. novemberben indult el a mikrokörzeti fórum sorozat, a Pécsi Agglomeráció 8 mikrokörzetre lett osztva, minden mikrokörzetben 1-1 fórum volt megtartva. Akkor is be lett mutatva a program és készült egy hasonló SWOT elemzés, mint amely jelen fórum egyik kulcs témája lesz.

Az igények alapján 7 fókuszterületre koncentráltunk: civil, helyi termék, vállalkozásfejlesztés, turisztika, természeti és kulturális értékek megőrzése. Ezen felül foglalkoztunk a fiatalok településen tartásának kérdésével és más forráslehetőségek meghatározásával is.

A tervezés kezdetén TCS alakult, a tervezői csoport és az elnökség is folyamatosan összeült megbeszélni és összegezni a fórumokon és műhelymunkákon elhangzottakat. A tervezői csoportnak bárki a tagja lehetett, akit érdekelt egy-egy téma.

A mikrokörzeti fórumokat követően különböző tematikára épülő szakmai műhelyalkalmak kerültek megtartásra, összesen 10 műhely alkalom volt 5 témakörben: civil, helyi termék, vállalkozásfejlesztés, turisztika, természeti és kulturális értékek megőrzése. A szakmai műhelyeket a témát érintő szakemberek vezették és bárki részt vehetett rajtuk.

2016. júniusban elkészült a HFS, melyet az egyesület közgyűlése és az Irányító Hatóság is elfogadott.

432 millió Ft rendelkezésre álló forrás volt, erre 9 db felhívás született (3 gazdaságfejlesztési és 6 közösségfejlesztési célú)

A HFS elfogadását követően 2017. júliusban volt lehetőség az IH-nak megküldeni a felhívások tervezetét. Személyes egyeztetést követően 2017. október 31-én jelentek meg az első felhívások, a kérelmek benyújtására 2017. 12. 31 után volt lehetőség.

Az első kérelmek 2018. januártól érkeztek be vállalkozásfejlesztés és turisztikai fejlesztés témakörben.

A HFS első verziójában 3 db gazdaságfejlesztési célú felhívás lett meghatározva, majd később a HFS éves felülvizsgálatait követően, az igények alapján még 2 db vállalkozóknak szóló felhívást nyitottunk meg, valamint 1 közös központi felhívás keretében volt egy vegyes célú kiírás is, ahol minden szférának volt lehetősége pályázni.

A 2007-2014-es időszakhoz hasonlóan itt is több éves csúszás keletkezett a kései indulás miatt, jelen esetben 3 év az átmenet. A HACS is még az „előző időszak” VP (vidékfejlesztési program) forrásaiból gazdálkodik.

2020-ban és 2021-ben kaptunk további fejlesztési forrást az átmeneti időszakra, így további felhívásokat tudtunk megnyitni. 432 millió Ft volt az alap forrás, ez mostanra 555 millió Ft lett. További 123 millió Ft így le lett kötve.

A közösségfejlesztés célú, civileknek szóló felhívásokat is megnyitottuk 2018-ban, de ezekre nagyon lassan érkeztek be a kérelmek, ezek 2019. májusig nyitva voltak. Sajnos a pályázati feltételek egyáltalán nem kedveztek a civil szervezeteknek, a támogatás intenzitása, a rendszer bonyolultsága miatt nem mertek pályázni. Aki mégis megtette, azok közül többen a profi projektmenedzsment hiánya miatt a megvalósítási és elszámolási időszakban sajnos elbukták a pályázatukat.

1. A támogatási kérelmek ügyintézését egy az egyben átadták az akciócsoportnak, azonban ehhez nem voltak eljárásrendek, ügyintézői felület (hiányoztak a szoftverek), hozzáférési jogosultság, később sem tartottak képzéseket az új rendszer használatával kapcsolatban.

Mi is tapasztalatlanok voltunk az új pályázati rendszerben, az IH részéről is lassú volt a folyamat. A pályázóknak is új és bonyolult volt az Államkincstár elektronikus ügyintézési felülete, sok dokumentumot kellett becsatolni, jogszabályi keretek meg voltak szabva. Mi a pécsi Államkincstárhoz tartozunk. Többször lehetett hiánypótolni, ezt sokan kihasználták. 15 nap volt a hiánypótlások megküldésére, de sokan nem vették át a HP felszólításokat időben, így 1-1 ilyen HP szakasz akár 3 hétig is elhúzódott. Volt, aki 2-3 ilyen HP kört tett, mire teljes lett a kérelme, addig mindenki másnak várnia kellett.

Az ügyintézési folyamatot lassította még a KKV minősítések késése az államkincstár részéről. Emiatt több hónap (akár fél év) eltelt, mire támogatási döntés születhetett 1-1 felhívás kapcsán.

2. A vállalkozói szférában aktívak voltak a pályázók, források nagy része le lett kötve, melyet volt, aki felhasznált, volt aki nem. Ahogy haladtunk az időben, egyre több sikeres pályázat született és egyre nagyobb volt az érdeklődés pályázataink iránt.

3. A civil felhívásainkra kicsi volt az érdeklődés a korábban ismertetett okok miatt.

4. Sok építései pályázat volt. Idővel felmentek az árak és az önerő megemelkedett a pályázotthoz képest. Többen visszaléptek emiatt a támogatási kérelmüktől.

5. Ezek a források később újra kiírásra kerültek, illetve kaptunk plusz forrást, több pénzt ki lehetett pályáztatni. Emiatt új felhívások is születtek, főleg vállalkozásfejlesztési céllal, mivel a pályázati feltételek nem kedveztek a civileknek, így ők nem is pályáztak, mikor lehetőségük volt rá. Az előző időszakhoz hasonlóan itt is több éves csúszás keletkezett a kései indulás miatt, jelen esetben 3 év az átmenet. A HACs is még az „előző időszak” forrásaiból gazdálkodik.

2020-ban és 2021-ben kaptunk további fejlesztési forrást az átmeneti időszakra, így további felhívásokat tudtunk megnyitni. 432 millió Ft volt az alap forrás, ez mostanra 555 millió Ft lett. További 123 millió Ft így le lett kötve.

6. A HACs igyekezett a pályázóknak segíteni, de sajnos az ügyintézési feladatok HACs-ra kiosztása miatt elvesztettük a jogosultságunkat arra, hogy segítsünk a pályázatok összeállításában, benyújtásában. A szűkösen osztott működési keret miatt a munkavállalók létszáma 2-re csökkent, így éppen a kötelező feladatokat el tudtuk végezni, de nem volt módunk a pályázatkezelésen kívül egyéb segítségnyújtásra. Segítséget adhattunk ahhoz, hogy miként kell beadni a kérelmeket, milyen dokumentumokat kell benyújtani, de ennél tovább nem mehettünk.

A pályázati rendszer bonyolult volt és a következő időszakban is ezt ígéri az IH. Mindenképpen javasoljuk, hogy aki nincs otthon ebben a rendszerben, az vegye igénybe profi segítségét. Ezen költségek részben beépíthetőek a pályázatba. A pályázás bonyolult és

összetett feladat, kell aki a menedzseli, odafigyel a határidőkre, feladatokra, mert könnyű apróságnak vélt dolgokon elbukni.

A 2014-2020 időszakban LEADER forrásból, a mikrotérségben megvalósult fejlesztéseket láthatják. Sajnos nem sok, több településről nem érkeztek be kérelmek (Áta, Birján, Kisherend, Lothárd, Szóké). Összesen nagyjából 21 millió Ft fejlesztési forrás jutott a mikrotérségbe.

2021-2027 időszak tervezés

A jelenlegi programozási időszak magyarországi fejlesztési programjait mutatóm be.

Partnerségi Megállapodás: Magyarország 2021-2027-es fejlesztési időszakra vonatkozó Partnerségi Megállapodása és Operatív Programjai, valamint Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve széleskörű társadalmi egyeztetés és az Európai Bizottsággal folytatott szakmai egyeztetések alapján készültek el.

Az Európai Bizottság által 2022. december 22-én elfogadott Partnerségi Megállapodás rögzíti, hogy a 2021–2027-es időszakban felhasználható, hazai társfinanszírozással együtt több mint 9700 milliárd forint összegű kohéziós forrásokat milyen fejlesztésekre fordítja az ország. A következő évek uniós és hazai forrásait elsősorban a gazdaságélénkítésre, a kis- és középvállalkozások támogatására, a magyar települések erősítésére, valamint a kutatás, fejlesztés és innovációs célú beruházásokra fordítják.

Az uniós forrásokból a legnagyobb arányban továbbra is a gazdaságfejlesztési program részesül.

A Partnerségi Megállapodás mutatja be Magyarország fő kihívásait és kitűzi fejlesztési prioritásait. Rögzíti, hogy a Magyarországra érkező uniós fejlesztési források hogyan fogják támogatni Magyarország és az Európai Unió stratégiai céljait és meghatározza az uniós források eredményes és hatékony felhasználásának feltételeit. **A forrásfelhasználás konkrét beavatkozásait az operatív programok tartalmazzák.**

Magyarország **Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének** célja elsősorban a koronavírus járvány gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása, illetve a gazdaság ellenállóképességének, fenntarthatóságának és a zöld és a digitális átmenettel kapcsolatos kihívásokra és lehetőségekre való felkészültségének a növelése.

A 2014-2020-as időszakhoz képest fontos változás, hogy a következő években már nem a Vidékfejlesztési Program (VP) határozza meg a vidékfejlesztési támogatási szabályokat, hanem a KAP Stratégiai Terv. **A Közös Agrárpolitika 2023-tól kezdődő időszakát Magyarország Stratégiai Terve alapozza meg, amely 2027-ig szabályozza a támogatások feltételrendszerét. A Stratégia Tervet az Európai Bizottság 2022.11.07-én fogadta el.**

KAP beavatkozás típusok: I. pillér a közvetlen támogatások, II. pillér a vidékfejlesztési támogatások.

A LEADER Szempontjából a II. pillér a lényeges, mivel az tartalmazza. A II. pillér intézkedései, vagyis a vidékfejlesztési támogatások három csoportra oszthatók fel: gazdaságfejlesztési beavatkozások, zöld beavatkozások és megújuló vidék beavatkozásai, utóbbiban kap helyet a LEADER. A LEADER a közösségi fejlesztéseket kaphatja.

A LEADER jelentése: **Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében.**

Alulról jövő kezdeményezéseket támogat a program. Ennek az az előnye, hogy a projektek a helyi lakosok tudásán és helyismeretén alapulnak, ebből következően az ő igényeiknek és a táj adottságainak megfelelő ötletek valósulhatnak meg.

A másik fontos kulcsszó az **összefogás**. A LEADER a kistérségben élő emberek kreativitására, leleményességére, ötletességére alapoz, és ösztönzi a helyi civil szervezetek, intézmények, valamint vállalkozások összefogását és együttes munkájukat a térség fejlesztése érdekében. Fontosnak tartottuk, hogy minél szorosabb legyen a kapcsolat a térség szereplőivel a munkaszervezet részéről, valamint a tervezésbe és a közösségi munkába legyenek bevonva a vállalkozók, civilek is.

LEADER filozófia lényege az, hogy együtt fejlesszünk, és aktív közösségi munkára van szükség.

2022. November elején érkezett a HFS tervezési útmutató – 2023. január 14-ig készült el a tervezet a Mecsekvidék Egyesület elnökségének irányítása alatt figyelembe véve a beérkezett projektötleteket és az addig megfogalmazott igényeket.

Az előző ciklussal ellentétben most egy előzetes tervezetet kellett benyújtani, amelyet majd a mikrokörzeti fórumok és szakmai műhelymunkák követnek és az ott elhangzottak alapján lehet módosítani rajta. A fő fejlesztési irányok lettek megfogalmazva, amiktől igény esetén el lehet térni. A tervezet 2023. 01.14-én benyújtásra került az IH részére.

Január 31-ig nyújtottuk be a HACS elismerés iránti kérelmünket. Jelenleg mind ez, mind a HFS tervezet tekintetében várjuk az IH visszajelzését.

02.28.-án személyes egyeztetésre fog sor kerülni az IH-val a tervezettel kapcsolatban. Ezt követően még kb. augusztus végéig szerkeszthetjük a HFS-t, ekkor kell beadni a végleges, közgyűlés által is elfogadott verziót. Addig is több eseményen lesz lehetőség az ötletelésre, a HFS alakítására.

A HFS IH általi elfogadása november elején várható. Ezt követően ígéretek szerint 2024-től nyithatunk új felhívásokat!

Mi most az IH számára benyújtott HFS TERVEZETET (0. verziót) szeretnénk prezentálni, hogy megismerhessék a 2024-től kezdődő időszakra tervezett fejlesztési irányokat.

A tervezés folyamatát hasonlóképpen tervezzük, mint az előző ciklusban történt.

A tervezet elkészítését megelőzően 2022. év folyamán megkezdődött a térségben a projektötletek begyűjtése, mind írásos, mind személyes egyeztetések formájában. Valamint a Mecsekvidéki Tükör rendezvénysorozat is ennek a tervező munkának egy része volt. Nem csak az elmúlt időszak eredményeit összegeztük, hanem tematikus workshopok alkalmával elkezdtük az ötletelést, tervezést, igények felmérését.

Idén a 38 települést ismételten 7 mikrokörzetre bontottuk, minden mikrokörzetben lesz 1-1 fórum. Ezekről információt a honlapunkon és a kiosztott szóróanyagokon találunk.

A mikrokörzeti fórumokat követően tematikus műhelyeket fogunk szervezni, ahol egy-egy témakört fogunk kivesézni szakértők bevonásával.

Tervezői csoportot alakítunk, akik az elnökséggel közösen beépítik a HFS-be az egyes eseményeken elhangzottakat.

A HFS TERVEZETBEN 3 specifikus cél lett meghatározva:

1. Mikrovállalkozásoknak szóló fejlesztési irány
2. Társadalmi összefogás, közösségek támogatása, közösségi célú irány.
3. Térségen belüli együttműködések ösztönző célok.

3 fő típusú intézkedést lehetett megfogalmazni:

1. Mikroállalkozásoknak szóló fejlesztések.
2. Önkormányzatoknak, civil szervezeteknek szóló intézkedések.
3. Rendezvény, illetve egyéb (szabadon választható) típusú intézkedések.

Fent láthatják a megfogalmazott célokat. Ezek a tervezés folyamán természetesen még módosíthatóak, változhatnak.

A 3 célból 3 intézkedési terv született, melyekből a jövőbeni felhívások fognak megszületni:

1. **Induló és működő mikroállalkozások, helyi termék előállítók eszköz és telephely fejlesztése, termékek, szolgáltatásuk piacra jutásuk elősegítése.**

Az intézkedés célja a helyi gazdaság fejlesztése (közösségi vállalkozás, helyi termék, turisztika területén). Fontos, hogy a projekt segítse a helyben történő foglalkoztatást, a helyi gazdaság fejlesztését, a fiatalok helyben tartását, a helyi szolgáltatások bővítését, minőségének javítását.

2. **A közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése. Helyi társadalmi összefogás, közösségek támogatása, helyi kötődések erősítése, a közösségi gondolkodás és megmozdulások ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása.**

Cél a közösségi élet, közösségi terek fejlesztése, a közösségi gondolkodás ösztönzése, közösségek támogatása.

Támogatható építései, felújítási tevékenység, beleértve a megújuló energiát hasznosító technológiákat. Gép és eszközbeszerzés, működési költségek, öfenntartást szolgáló programok kialakítása, önkormányzati programok (mint pl. klímavédelmi terv és településfejlesztési koncepció) kialakítása,.

3. **Térségen belüli együttműködések kialakítása, fejlesztése (gazdasági szereplők együttműködése, közösségfejlesztés, térségi értéktár kialakítása, helyi termék értékesítési szervezetek/hálózat kialakítása, turisztikai együttműködések kialakítása, generációk esélyegyenlőségi programjai).**

A 3. intézkedés célja a térségen belüli együttműködések kialakítása, fejlesztése (programokkal, rendezvényekkel). Olyan cselekmények térségen belüli összefogását tartalmazza, mint pl. a települések közötti közösség-szervezés, a szereplők együttműködése. Helyi terméket értékesítő szervezetek kialakítása, térségi értéktár kialakítás, rendezvényturizmus, idősök klubja, napközitthona kapcsolatok, programszervezés, települési fiatalok együttműködése, bekapcsolása a közösségi életbe, utánpótlás kinevelése. Önképző, társaskörök, ahol valamiféle hagyományörzés folyik. Az egyes településeken önállóan ritkán működő jelenségeket lehetne térségi szintre emelni.

Mikrotérségi adatok

Néhány, a teljes, illetve a mikrotérségre jellemző adattal kezdeném az előadást.

A Mecsekvidék Egyesület tervezési területéhez a Pécsi járás 35 és a Sellyei járás 3 települése tartozik. Az teljes lakosság szám a térségben az elmúlt 10 éven belül növekvő tendenciát mutat. 2013-ban az előző tervezési időszakban 28793 fő, míg 2022-ben 30942 fő a teljes terület lakosság száma.

Ez 2149 fő különbséget, vagyis 7,5 % növekedést mutat.

A tervezési időszak eredményes kivitelezése érdekében a 38 települést 7 mikroövezetekre bontottuk, minden mikroövezetben lesz 1-1 fórum.

Jelen mikroterülethez tartozó települések: Áta, Birján, Egerág, Kisherend, Lothárd, Pécsudvard, Szemely és Szőkéd.

Az előző időszak tervezési időszakának, vagyis 2013-nak és a jelenleg rendelkezésre álló 2022-es népszámsági adatoknak az alakulását látják az egyes településeken. Birjánban, Pécsudvardon és Szemelyben tapasztalható növekedés, a többi településen mindenhol csökkent a lakosságszám. Arányait tekintve Szőkéden a legnagyobb mértékű a csökkenés, 13%.

Áta: 168 -> 155, 7,5% csökkenés

Birján: 505 -> 541, 6,5% **növekedés**

Egerág: 950 -> 899, 5,5 % csökkenés

Kisherend: 190 -> 173, 9% csökkenés

Lothárd: 245 -> 230, 6% csökkenés

Pécsudvard: 747 -> 797, 7% **növekedés**

Szemely: 424 -> 440, 3,7% **növekedés**

Szőkéd: 359 -> 312, 13% csökkenés

A következő diagramon ennek a mikroterületnek a lakosságszámát látjuk összeítve. 2013-ban jelen mikroterület lakosságszáma összesen 3588 fő volt, 2022-ben 3547. 41 fővel kevesebben (1,1%) élnek a mikroterületben. Összességében a teljes tervezési terület adataihoz képest is csökkenés tapasztalható.

A regisztrált vállalkozások számát látjuk az egyes településeken. Itt kivétel nélkül mindenhol növekedés tapasztalható. Minden településen egyre több a regisztrált vállalkozás.

A regisztrált őstermelők száma már vegyesebb képet mutat, több helyen inkább növekedett a számuk, 2 helyen csökkent és 2 helyen stagnált.

Nonprofit szervezetek számát tekintve is főleg csökkenés tapasztalható, egyedül Kisherenden nőtt a számuk A KSH adatbázisa szerint.

A civil szervezetekkel is hasonló a helyzet, szintén Kisherenden, illetve ebben az esetben még Szemelyben nőtt a számuk, mindenhol máshol csökkenés tapasztalható.

A nyilvántartott álláskeresők száma szerint viszont pozitívum tapasztalható, itt szinte mindenhol csökkent a számuk, Egerágon elég jelentős mértékben.

A következő feladat az lenne, hogy SWOT analízist készítsünk. El kell mondani és le kell írni, hogy a térségben milyen erősség/gyengeségeket, lehetőség/veszélyt látnak. Felmérjük, helyben hogyan látják a fejlesztési potenciált, ez alapján összeállítjuk milyen fejlesztési lehetőségek vannak.

A mikroövezeti fórumokon előkerülő gondolatok rendszerezésében segít nekünk a SWOT. Az elemzés elkészítése három fő lépésből áll alapvetően: **Az első a belső erősségek és gyengeségek, valamint a külső lehetőségek és veszélyek összegyűjtése, strukturálása.** A második lépés ezek elemzése, a harmadik pedig erre az elemzésre épülő stratégia kialakítása.

Ha az adott település közösségének szűken értelmezve **van ráhatása az aktuális témára**, akkor **belső tényezőről**, ha **nincs ráhatása**, akkor **külső tényezőről** van szó. Azt, hogy egy adott dolog gátolja, vagy segíti-e az adott közösséget, ezt általában könnyebb eldönteni.

Metzing József

SWOT analízist amiatt készítünk, mert el kell jutni a helyzetelemzéstől egy célmeghatározásig.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - közösségi munka 3 - természeti környezet épített környezet 2 - infrastruktúra - kultúra, hagyomány 1 - szakértelem - kapcsolatok 	<ul style="list-style-type: none"> - hagyományos falusi életmód háttérbe szorulása 2 - fiatalok bevonása 1 - internet rabsága - közösségek széthullása - közösségek előregedése 3 - beköltözők bekapcsolódása
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Pécs közelsége 3 - autópálya, reptér - CSOK 2 - pályázati források 1 	<ul style="list-style-type: none"> - elszívó Pécs - alacsony finanszírozás 3 - bizonytalanság 2 - COVID pánik - háború - fake news 1

A keresztábrázat arról szól, hogy melyik erősség, melyik lehetőséggel hoz létre egy erős fejlesztő hatást. Vagy melyik erősség segít valamelyik veszély elhárításában. Melyeknek van szinergikus hatása. Melyik gyengeség teszi lehetetlenné egy veszélynek az elhárítását. A táblázat kitöltve elküldésre kerül a jelen lévőknek, akik a jelenléti íven megadták az e-mail címüket.

	1	2	3	1	2	3
1	x	x		x		x
2			x			
3	x			x	x	x
1		x			x	
2		x	x			x
3		x	x		x	

Célok

- **megmaradás**
- **fejlődés**
- **természet, élhető település**
- **kultúra, hagyományok**

Baka Sára

A javasolt projektötletek téma rendezésre kerültek, de továbbra is várjuk az ötleteket papír alapon és elektronikusan egyaránt. Pár gondolat, azokról az ötletekről, amelyek összefogás szintén megjelentek a 38 településen részben a látogatások, részben a bejött ötletek alapján:

- helyi termék piacok, közösségi értékesítő helyek kialakítása. A munkaszervezetnek lehetősége van saját projektként véghezvinni, és a Mecsek Portéka védjegyet szeretnénk újra életképesse tenni. Szeretnénk innovatív megoldásokat is, ne csak piacon gondolkozzanak a kis települések, hanem értékesítési helyekben, közösségi értékesítési pontokban. Komoly platform létrehozása a cél, amely elérésében a Kislépték Egyesület fog minket szakmailag segíteni.
- fiatalok bevonása a települési életbe. A Balaton-felvidéken volt egy tanulmányút, ahol egy fantasztikus 30 éves múlttal rendelkező szervezet a „KÖSZI” fogja össze a Balaton-felvidék kistelepüléseinek az ifjúsági klubjait és módszertanilag egy olyan fantasztikus tudás van mögöttük, amit szintén szeretnénk áthozni a Mecsekvidék térségébe.
- „Én kertem program” akinek földje van, meg kell tanítani gazdálkodni, mi vidékiek ne mondjuk le erről.
- Értéktárak létrehozása (épített örökség, hagyomány, gasztro), ami a közösségnek fontos kerüljenek összegyűjtésre és ennek szeretnénk egy saját Mecsekvidék Érték felületet adni és a térségek közötti együttműködésben a többi akciócsoporttal együttesen megjeleníteni.

Metzing József

A táblázat kiküldésre kerül majd, abban reménykedve és kérve a jelen lévőket, hogy az alapján, hogy milyen tulajdonságot lehet mivel összhangba hozni, milyen korrelációk vannak, ezekből próbáljunk meg intézkedéseket megfogalmazni, milyen célú pályázatokat lenne jó kiírni.

Szeretné felhívni a figyelmet, hogy lesz egy maradék pénz pályázati meghirdetés, amelyben szinte mindenki, szinte bármit megvalósíthat adott támogatási összeghatárig. Ez a következő hetekben meg fog nyílni.

Kelt: Szemely, 2023.02.16.